

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/133/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233680
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112233680.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporcovi: E. R., nar. X. X. XXXX, bytom K. XXX/XX, L., v konaní o zaplatenie 2.156,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/378/2012-75 zo dňa 27. mája 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh vo zvyšku zamietol, v časti zamietnutia návrhu o zaplatenie 30,14 eur **p o t v r d z u j e**, v časti zamietnutia návrhu o zaplatenie 355,- eur a vo výroku o trovách konania **z r u š u j e** a v zrušenom rozsahu **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšku **s a** rozsudku okresného súdu **n e d o t ý k a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.771,62 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.771,62 eur od 27. 4. 2012 do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol, že rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Nárok navrhovateľa posudzoval okresný súd podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, § 10 ods. 2, 3, § 12, § 14, 17 ods. 1, 2, § 18 Zákona o spotrebiteľských úveroch, § 1, 2 písm. b), § 3 ods. 1, 2, § 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 37 ods. 1, § 41, § 553 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd dôvodil tým, že navrhovateľ ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom činnosti navrhovateľa je, okrem iného, aj poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom. Odporca zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri jej uzatváraní nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Napriek tomu, že zmluvu o úvere upravuje Obchodný zákonník (tzv. absolútny obchod), s prihliadnutím na postavenie zmluvných strán pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu okresný súd vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, pričom ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o úvere možno použiť len podporne, a to len vtedy, ak niektorú otázku neupravuje Zákon o spotrebiteľských úveroch.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 31. 3. 2009 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo výške 2.879,10 eur. Odporca svoju povinnosť splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach nespínil, a preto navrhovateľ vyhlásil splatnosť celého poskytnutého úveru. Okresný súd preskúmal celý uplatnený nárok navrhovateľa, pričom mal zato, že má nárok na zaplatenie sumy 1.688,10 eur titulom nesplatenej istiny, ktorá výška zodpovedá súčtu nesplatených častí jednotlivých dohodnutých splátok za obdobie po vyhlásení splatnosti úveru do poslednej splátky. Podľa prvostupňového súdu má navrhovateľ nárok na zaplatenie príslušnej časti dohodnutého úroku (časť splátky v mesiaci marec 2012 pripadajúca na úrok predstavovala 45,10 eur), a to za 2 dni odo dňa splatnosti poslednej neuhradenej splátky do dňa vyhlásenia splatnosti celého úveru (29. 3. 2012 a 30. 3. 2012), pričom zo sumy 45,10 eur predstavuje úrokové vyrovnanie za 2 dni 3,01 eur. Vychádzajúc z výpisu z úveru odporcu mal okresný súd za preukázané, že tento uhradil 32 splátok po 96,10 eur a 33. splátku vo výške 3,89 eur, pričom do dňa splatnosti celého úveru neuhradil zostatok 33. splátky vo výške 92,21 eur a splátky č. 34, 35, 36, spolu vo výške 380,51 eur. Z týchto dôvodne uplatnených nárokov navrhovateľa spolu vo výške 2.071,62 eur súd odpočítal sumu 300,- eur ako výťažok z výkonu zabezpečovacieho prevodu práva. Z uvedených dôvodov okresný súd posúdil návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie sumy 1.771,62 eur ako skutkovo a právne dôvodný.

Prvostupňový súd vyhodnotil ako nepreukázané, resp. nedôvodné nároky navrhovateľa vyplývajúce z finančného vyúčtovania zmluvy, a to 30,14 eur ako ostatné dlhy s tým, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporcovi zasielal upomienky, za ktoré si uplatňoval poplatok 2x vo výške 9,96 eur. V časti požadovanej zmluvnej pokuty navrhovateľ iba odkázal na príslušné ustanovenie úverových podmienok, avšak jej výpočet nešpecifikoval, a teda nepreukázal dôvodnosť uplatnenia si zmluvnej pokuty práve v tejto výške; a sumu 240,- eur ako poplatok externej agentúry a 115,- eur ako náklady spojené s predajom vozidla. V zmysle ustanovenia Hlavy 6, § 6.16 Úverových zmluvných podmienok (ďalej len „ÚZP“) za účelom vylúčenia akýchkoľvek pochybností sa klient a spoločnosť dohodli, že náklady speňazenia predmetu financovania a vymáhania znáša klient. Okresný súd toto ustanovenie úverových podmienok, ktoré tvoria súčasť úverovej zmluvy, posúdil ako neurčitý právny úkon v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda právny úkon neplatný, pričom vychádzal z toho, že z takéhoto dojednania nie je zrejmé, aké konkrétne náklady speňazenia a vymáhania má odporca znášať. Podľa okresného súdu neurčitý je aj právny úkon, pri ktorom nemožno zistiť, čo je jeho predmetom. Pri zmluvách je to najčastejšie vtedy, ak nemožno zistiť, čoho sa prejavená vôľa určitého právneho úkonu týka, ak teda nie je určito (konkrétne) vyjadrené (uvedené) to, čoho sa právny úkon týka, resp. ak tento predmet zmluvy nie je vyjadrený vôbec.

Z uvedených dôvodov okresný súd žalobný návrh v časti o zaplatenie 385,14 eur s uplatneným úrokom z omeškania ako nedôvodný zamietol.

Ďalej okresný súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že navrhovateľ zároveň požadoval zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 0,024 % denne od 27. 4. 2012 do zaplatenia. Nárok na úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu vzniká bez ohľadu na to, čo spôsobilo omeškание. Úroky z omeškania možno priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Základným predpokladom vzniku nároku na úroky z omeškania je teda existencia omeškania s plnením peňažného dlhu a základným predpokladom takéhoto omeškania je existencia pohľadávky, t. j. práva na peňažné plnenie a jej zročnosť. Výšku úrokov z omeškania v občianskom práve nemožno dojednať nad rámec ustanovený zákonom a z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vyplýva, že kogentne je stanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Keďže odporca sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, má navrhovateľ právo požadovať popri plnení aj úroky z omeškania. Odstúpenie od zmluvy nadobudlo účinnosť dňa 30. 3. 2012, pričom navrhovateľ vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej čiastky do 14 dní od odoslania výzvy, ktorá bola podľa poštového podacieho hárku odoslaná 12. 4. 2012. Odporca sa tak dňom 27. 4. 2012 dostal do omeškania so splnením svojho záväzku. Základná úroková sadzba ECB k 28. 9. 2012 bola 1 %, zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavovala úrok 9 %. Navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania len vo výške 0,024 % denne, t. j. 8,76 % ročne, okresný súd preto zaviazal odporcu na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,024 % z priznanej sumy 1.771,62 eur od 27. 4. 2012 do zaplatenia.

O náhrade trov konania okresný súd v súlade s ustanovením § 151 ods. 3 O. s. p. rozhodne súd do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Navrhovateľ voči rozsudku podal odvolanie, ktorým žiadal, aby súd v časti zamietnutého návrhu zrušil vec a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s prepočtom dôvodne uplatneného a preukázaného nároku v odôvodnení prvostupňového súdu vo výške 2.071,62 eur, nakoľko v prípade odpočtu sumy 300,- eur (získanej ako výťažok z predaja predmetu financovania) od uplatneného a aj súdom uznaného nároku vo výške 2.071,62 eur by došlo k duplicitnému odrátaniu tejto sumy od celkového dlhu, ktorý eviduje navrhovateľ voči odporcovi z titulu úverovej zmluvy. Rovnako nesúhlasil ani so zamietnutím ďalších uplatňovaných nárokov, a to zmluvných pokút a upomienok v celkovej výške 30,14 eur, poplatok externej agentúre vo výške 240,- eur a nákladmi spojenými s predajom vozidla vo výške 115,- eur s odôvodnením okresného súdu, že nárok uplatňovaný navrhovateľom sa opiera o neplatný právny úkon podľa § 37 Občianskeho zákonníka, pretože je neurčitý. Navrhovateľ je presvedčený, že ustanovenie Hlavy 6, § 6.16 UZP je dostatočne určité a uplatňovaný nárok v zmysle tohto ustanovenia relevantnými dokladmi súdu preukázal. Poukázal na to, že navrhovateľ nemôže detailne uvádzať a špecifikovať, aké náklady budú predmetom financovania, a to vzhľadom na skutočnosť, že jednak nie je zrejmé, kedy (v akom časovom období napr. z dôvodu určenia poplatkov za jednotlivé právne úkony, ktoré sa spoplatňujú v zmysle právnych predpisov) k speňaženiu predmetu financovania dôjde, akým spôsobom bude predmet financovania speňažovaný a ani doba trvania takéhoto speňažovania. Preto má zato, že je preukázaný dôvod relevantného uplatňovania nároku vo výške 240,- eur ako poplatku externej agentúry a 115,- eur ako nákladov spojených s predajom vozidla.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p., teda čo do výroku, ktorým okresný súd návrh vo zvyšku zamietol a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu v časti zamietnutia návrhu o zaplatenie 30,14 eur potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. Zároveň odvolací súd vo výroku, ktorým návrh v časti zamietnutia návrhu o zaplatenie 355,- eur a vo výroku o trovách konania zrušil a v zrušenom rozsahu ho vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h) v spojení s § 221 ods. 2 O. s. p.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní sa týkajú len výroku súdu, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Okresný súd v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil, prečo považoval nárok navrhovateľa uvedený vo finančnom vyúčtovaní ako ostatné dlhy, vo výške 30,14 eur za nepreukázaný, keď ustálil, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporcovi zasielal upomienky, za ktoré si uplatňoval poplatok 2 x vo výške 9,96 eur. V časti požadovanej zmluvnej pokuty navrhovateľ iba odkázal na

príslušné ustanovenie úverových podmienok, avšak ich výpočet nešpecifikoval, a teda nepreukázal dôvodnosť uplatnenia si zmluvnej pokuty práve v tejto výške. Navrhovateľ síce v odvolaní uviedol, že nesúhlasí so závermi okresného súdu v časti týkajúcej sa finančného vyúčtovania zmluvy, a to z titulu zaslania upomienok a zmluvnej pokuty, avšak odvolací súd sa stotožnil s právnou argumentáciou prvostupňového súdu, a preto rozsudok okresného v tejto časti potvrdil.

Krajský súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu, ktorý vyhodnotil ako nedôvodné nároky navrhovateľa vyplývajúce z finančného vyúčtovania zmluvy, a to 240,- eur ako poplatok externej agentúry a 115,- eur ako náklady spojené s predajom vozidla. Okresný súd predmetné nároky ako nedôvodné hodnotil v zmysle ust. Hlavy 6 § 16.6 ÚZP, podľa ktorého za účelom vylúčenia akýchkoľvek pochybností sa klient a spoločnosť dohodli, že náklady speňaženia predmetu financovania a vymáhania znáša klient, pričom takýto právny úkon je podľa okresného súdu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný z dôvodu neurčitosti. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nie je uplatňovaný nárok závislý na zmluvnom dojednaní, nakoľko má svoj základ v ustanovení § 553c ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú výkonu zabezpečovacieho prevodu práva, z ktorých vyplýva, že veriteľ má právo na náhradu účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva. Na tomto mieste treba konštatovať, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou uplatneného nároku v rámci daného skutkového stavu. Povinnosťou okresného súdu bolo v prípade konštatovania neplatnosti zmluvnej podmienky posúdiť nárok v zmysle ust. § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ okresný súd uplatnený nárok neposúdil podľa § 553c ods. 5 Občianskeho zákonníka, jeho rozhodnutie je založené na nesprávnom posúdení veci. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď neposúdil účelnosť vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva. Z toho dôvodu bude povinnosťou okresného súdu, aby doplnil skutkové zistenia a zväžil účelnosť vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu v časti zamietnutia nároku vo výške 355,- eur zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rovnako odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu v súvisiacom výroku, ktorým si rozhodnutie o trovách konania vyhradil na samostatné konanie podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

V ďalšom konaní sa okresný súd bude dôsledne zaoberať aplikáciou ustanovenia § 553c ods. 5 Občianskeho zákonníka na daný prípad, pričom posúdi účelnosť vyúčtovaných nákladov z hľadiska zabezpečovacieho prevodu práva. Zároveň rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.